

Motion till riksdagen
2005/06:Sf329

av **Per Bill och Henrik von Sydow (m)**

Flyktingbarns möjligheter till sjukvård och skolgång

Motionen delad mellan flera utskott

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen beslutar att gömda flyktingbarn skall få rätt till skolgång samt hälso- och sjukvård i enlighet med vad som anförs i motionen.
2. Riksdagen beslutar att polisen förbjuds ingripa mot gömda flyktingbarn i skolan eller i hälso- och sjukvården i enlighet med vad som anförs i motionen.¹

¹ Yrkande 2 hänvisat till JuU.

Fel! Okänt namn på

Motivering

Barn har rätt till utbildning. När hemförhållanden är svåra eller komplicerade kan förskola, skola eller skolbarnomsorg göra hela skillnaden mellan att klara tillvaron eller falla igenom.

Att få förutsättningar att göra det bästa av sitt liv och rustas för framtiden är viktigt för alla barn. För barn som lever som flyktingar i det vakuum som uppstår efter ett avslag om asyl och överklagande och desperat hopp är det än viktigare.

Runt om i vårt land lever gömda barn. Barn som avskärmas från den pågående vanliga vardagen och hålls i icketillvaron mellan hopp och förtvivlan. Hela tillvaron präglas av oron kring avvisning och överklaganden och vägar att kunna stanna.

Det är viktigt att se till att barnen inte tvingas ta på sig ansvaret för familjens situation. Barnen behöver få en utbildning oavsett var i världen de hamnar när byråkratins kvarnar malt färdigt och de behöver få en fast punkt som kan ge hopp om en bättre tillvaro. Oavsett var den blir.

Rädda Barnen och Svenska Flyktingrådet har verkat för att de barn vars asylansökan avslagits och som fortfarande vistas i Sverige som "gömda" barn skall omfattas av rätten till utbildning.

Vårt grannland Norge har kritiserats av FN-organet UNHCR för att det är ett av tre länder i OECD där gömda barn inte har rätt att gå i skolan. Sverige har inte heller givit gömda barn den rätten.

Det offentliga skolväsendet, förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg skall erbjuda utbildning även till de barn som väntar på utvisning, t.ex. de som väntar på att återvända till ett land som utvisning inte kan verkställas till som Irak.

De barn som fått avslag på sin asylansökan skall få en rätt till skolgång i väntan på utvisning. Väntan på utvisning kan i många fall vara mycket lång. Ofta handlar det om flera månader, ibland även år. En orsak kan vara att mottagarlandet inte är villigt att ta emot hemvändande medborgare samt nekar att samarbeta med svenska myndigheter. Ibland kan familjemedlemmar tvingas stanna trots utvisningsbeslut på grund av sjukdom.

Oavsett vad orsaken är måste barnet ha en dräglig tillvaro under tiden fram till utvisning, och därför är skolgång även under väntetiden viktigt samt ligger helt i linje med FN:s barnkonvention. De barn som hålls gömda inför verkställighet av ett avvisningsbeslut befinner sig i en mycket utsatt situation. Barnen har inte själva valt att befinna sig i annat land samt kan inte lastas för den situation de befinner sig i.

På samma sätt är det självklart att dessa barn skall beredas möjlighet till sjukvård utan rädsla för polisingripanden.

Skolan kan för dessa barn bidra till att ge vardagen ett innehåll och kan ge barnen den kunskapsutveckling de behöver. Det omgivande samhället har alltid ett ansvar för att barn som hamnat i en svår situation får det stöd de behöver.

Fel! Okänt namn på

Det finns i dag inget förbud mot att erbjuda gömda barn skolgång, förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg. På vissa håll i Sverige har skolor redan på olika sätt erbjudit gömda barn skolgång.

Det är oacceptabelt att gömda barn av rädsla för polisingripande inte törs vare sig gå till skolan eller uppsöka sjukvården. Trots att FN:s barnkonvention kräver att myndigheter, domstolar m.fl. agerar utifrån barnens bästa sker inte det i dag. Av det skälet bör det vara olagligt för polisen att göra ingripanden mot barn i hälso- och sjukvården och i skolan.

Stockholm den 4 oktober 2005

Per Bill (m)

Henrik von Sydow (m)